

พฤติกรรมการป้องกันการตั้งครรภ์ในนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนกวางโจนศึกษา
ตำบลกวางโจน อำเภอกูเชียว จังหวัดชัยภูมิ

Behaviors of Pregnancy Prevention of High School Students in
Kwangjhonesuksa School, Kwangjhone Sub-district, Phukhio
District, Chaiyaphum Province

วิชุดา จันทะศิลป์¹, อุดมศักดิ์ คงเมือง², เพียงจันทร์ โรจนวิภาต³ และเชาวยุทธ พรพิมลเทพ⁴

Wichuda Chantasin¹, Udomsak kongmuang², Piangchan Rojanavipat³
and Chaovayut Pornpimonthape⁴

¹อาจารย์ประจำ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร

Lecturer, Faculty of Public Health, Bangkokthonburi University

e-mail: vichuda1105@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันการตั้งครรภ์ในนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนกวางโจนศึกษา ตำบลกวางโจน อำเภอกูเชียว จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 267 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ Chi-square Test

ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 51.48 มีอายุ 14-19 ปี อายุเฉลี่ย 16.12 ได้รับค่าใช้จ่ายจากบิดา/มารดาต่อเดือน มากกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 62.55 กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการตั้งครรภ์ อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 56.92 โดยส่วนใหญ่ทราบเรื่องการกินยาคุมกำเนิดหรือใส่ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ มากที่สุด ร้อยละ 80.20ทัศนคติในการป้องกันการตั้งครรภ์อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 55.43 โดยส่วนใหญ่เห็นด้วยมากที่สุด คือ หญิงควรรักษานวลสงวนตัวส่วนชายควรให้เกียรติฝ่ายหญิง ร้อยละ 74.25 พฤติกรรมในการป้องกันการตั้งครรภ์ อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 63.67 โดยส่วนใหญ่การหลีกเลี่ยงการเที่ยวสถานบันเทิงหรือสถานการณืการเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 75.25 ดังนั้น ควรมีการให้ความรู้ในการป้องกันการตั้งครรภ์และจัดกิจกรรมปลูกฝังค่านิยมที่ดี ทั้งในโรงเรียน และชุมชน อย่างสม่ำเสมอ โดยความร่วมมือของผู้ปกครอง ครู/อาจารย์ และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

คำสำคัญ: พฤติกรรม, การป้องกันการตั้งครรภ์, นักเรียนมัธยม

Abstract

This Cross-sectional study was aimed to focus on the behaviors of pregnancy prevention of high school students in kwangjhonesuksa School, Kwangjhone Sub-district,

Phukhieo District, Chaiyaphum Province. This study was designed as structured interview in the sample of 267 persons. Data were analyzed using descriptive statistics including percentage, arithmetic mean, Chi-square Test.

Result Showed that majority of sample were women (51.48%) aged 14-19 years and average mean age 16.12%, received monthly income more than 5000 bath from parent (62.55%) Knowledge of pregnancy prevention was in the middle level at 56.92 % and The Most Knewthat the condom was most convenient and safety of contraception at 80.20%. Attitude of pregnancy prevention was in middle level at 55.43 % and The Most knew that lady ought to be more careful about body protect at 74.25%. Behaviors of pregnancy prevention was in middle level at 63.67% andThe Mostly knew that avoid pub at 75.25. The results indicated that knowledge and attitude of pregnancy prevention in most high school students was in the middle level. Therefore, parents, teachers and Health officer should always give knowledge to prevent pregnancy and set activities for good values at school and in community.

Keyword : Behavior, Pregnancy Prevention, High School Student

บทนำ

การตั้งครรรภ์ในวัยรุ่นเป็นปัญหาที่สำคัญด้านสุขภาพอนามัยของมารดาและทารก รวมทั้งปัญหาด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย จากสถิติของกระทรวงสาธารณสุข พบว่า ประชากร 65 ล้านคน มีสตรีวัยรุ่น 23 ล้านคน จำนวนนี้มีการตั้งครรรภ์ที่ไม่พร้อม จำนวน 1 แสนคนต่อปี (อรพินธ์ เจริญผล, 2555) ซึ่งพบว่าสถิติการมีบุตรของวัยรุ่นมีจำนวนสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานกำหนดถึง 71 จังหวัด ซึ่งตามเกณฑ์มาตรฐานที่องค์การอนามัยโลก (WHO) กำหนดไม่เกินร้อยละ 10 และในปี พ.ศ. 2552 ประเทศไทยยังมีแม่วัยรุ่นสูงเป็นอันดับ 2 ของโลก และเป็นอันดับ 1 ของทวีปเอเชีย

สถานการณ์การคลอดบุตรของวัยรุ่นไทย ปี 2559 พบว่า อัตราการคลอดบุตรของวัยรุ่นอายุ 15-19 ปี เท่ากับ 42.5 ต่อประชากร 1000 คน ซึ่งอัตราการคลอดมีชีพในหญิงวัยรุ่นอายุ 15-19 ปี พ.ศ. 2559 มีหญิงคลอดบุตร จำนวนทั้งสิ้น 666,207 ราย เป็นการคลอดจากแม่วัยรุ่นอายุ 10-19 ปี จำนวน 94,584 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.2 ของการคลอดทั้งหมดและเมื่อเปรียบเทียบเกณฑ์การมีบุตรของวัยรุ่นที่สูงถึง ร้อยละ 46.59 ในขณะที่เกณฑ์กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรรภ์ในวัยรุ่นระดับชาติ พ.ศ. 2560-2561 ไม่เกิน 42 ต่อประชากร 1000 คน

ข้อมูลจากศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2554) พบว่า ในปี พ.ศ. 2554 มีการเกิดจากเด็กหญิงอายุต่ำกว่า 15 ปี ซึ่งถือว่าอยู่ในวัยที่ไม่พร้อมที่จะเป็นแม่ จำนวน 3,676 คน และมารดาที่ตั้งครรรภ์และคลอดบุตรอายุน้อยกว่า 20 ปี ทั้งหมดจำนวน 114,001 คน ซึ่งในจำนวนนี้พบแม่วัยรุ่นอายุน้อยที่สุด 8 ปี พ่อ

วัยรุ่นอายุน้อยที่สุด 10 ปี และยังพบว่าทารกที่เกิดเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ในอัตรา 51.67 : 48.33 ค่าเฉลี่ยของหญิงตั้งครรภ์ที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี มีค่า 90 ต่อ 1,000 คน ซึ่งเป็นตัวเลขที่สูงที่สุดในทวีปเอเชีย(วัลยา ธรรมพนิชวัฒน์, 2553)

วัยรุ่นส่วนใหญ่มีการตั้งครรภ์ที่ไม่พร้อม คือ ตั้งครรภ์โดยไม่ตั้งใจ และเป็นการตั้งครรภ์นอกสมรส การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นมักไม่ได้ฝากครรภ์และไม่ได้มีการดูแลครรภ์ที่เหมาะสม ส่วนใหญ่มีการคลอดก่อนกำหนด ทารกแรกคลอดมีน้ำหนักตัวน้อยและมีการตายคลอด ร้อยละ 1 ทั้งนี้เนื่องจากวัยรุ่นขาดความรู้เรื่องเพศศึกษา และทักษะชีวิต สมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรีรายงานว่ 1 ใน 5 ของผู้หญิงที่ประสบปัญหาตั้งครรภ์ที่ไม่ต้องการมักเป็นผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี จากการสำรวจพฤติกรรมทางเพศในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่ 2 พบว่า อายุเฉลี่ยของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกในปี พ.ศ.2549 คือ 13 ปี ทั้งในเพศหญิงและเพศชาย ต่อมาในปีพ.ศ.2554 อายุเฉลี่ยของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกลดลงเป็น 12.3 ปี ในวัยรุ่นหญิงและ 12.2 ปีในวัยรุ่นชาย ในด้านการคุมกำเนิดและป้องกันโรคติดต่อการใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกในนักเรียนชายคิดเป็น 55.1% ส่วนในนักเรียนหญิงเป็น 44.9% (อรพินธ์ เจริญผล, 2555) และเป็นผลเสียมากกว่าจะเกิดประโยชน์ ในปัจจุบันวัยรุ่นมักเห็นว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรเป็นเรื่องปกติ ทำให้วัยรุ่นขาดการป้องกันตนเองเนื่องจากขาดทักษะที่ดี และขาดความตระหนักถึงปัญหาที่จะตามมา (สุมาลัยนิธิสมบัติ, 2553) โดยเฉพาะปัญหาการทำแท้ง ออกจากโรงเรียนกลางคัน และติดเชื้อเอชไอวี อีกทั้งก่อให้เกิดปัญหาเศรษฐกิจสังคม และการแพทย์ อัตราเสี่ยงทางด้านสุขภาพของมารดาวัยรุ่นและทารกในครรภ์ก็มีมากกว่าธรรมดา โดยเฉพาะการคลอดก่อนกำหนด ทางด้านสังคมก็มีปัญหาเรื่องการศึกษา ครอบครัวยุคใหม่ไม่มั่นคง และโอกาสจะได้ทำงานดี ๆ ก็น้อยลง

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการป้องกันการตั้งครรภ์ในนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนกวางโจนศึกษา ตำบลกวางโจน อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ เพื่อทราบถึงพฤติกรรมในการป้องกันการตั้งครรภ์และนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปใช้พัฒนาความรู้ และคืนข้อมูลเพื่อใช้จัดรูปแบบที่เหมาะสมในการให้ความรู้ ปรับเปลี่ยนเจตคติและการเฝ้าระวังการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นกลุ่มนี้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันการตั้งครรภ์ในนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนกวางโจนศึกษา ตำบลกวางโจน อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันการตั้งครรภ์ในนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนกวางโจนศึกษา ตำบลกวางโจน อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษา คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ทั้งชายและหญิง โรงเรียนกวางโจนศึกษา ตำบลกวางโจน อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 586 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ทั้งชายและหญิง โรงเรียนกวางโจนศึกษา ตำบลกวางโจน อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 237 คน สุ่มอย่างเป็นระบบ (Systematic random sampling) คำนวณขนาดตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณขนาดตัวอย่างเพื่อประมาณค่าเฉลี่ยของประชากร ในกรณีที่ทราบจำนวนประชากร (อรุณ จิรวัดมนกุล และคณะ. 2555)

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวน แนวคิดทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง คือ แบบสอบถามเรื่องพฤติกรรมการป้องกันการตั้งครรภ์ ในนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนกวางโจนศึกษา ตำบลกวางโจน อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการตั้งครรภ์

ส่วนที่ 3 ทศนคติต่อการป้องกันการตั้งครรภ์

ส่วนที่ 4 พฤติกรรมในการป้องกันการตั้งครรภ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากติดต่อโรงเรียนเพื่อขออนุญาตเข้าไปเก็บข้อมูลแล้ว ได้อธิบายให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างเข้าใจรายละเอียดเกี่ยวกับการวิจัยและการตอบคำถามในแบบสอบถาม ต่อจากนั้นได้แจกแบบสอบถามให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างตอบคำถาม พร้อมทั้งติดตามให้นักเรียนตอบแบบสอบถามทุกคน และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกชุด เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Windows Version 20 โดยใช้สถิติพรรณนา ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และสถิติอนุมาน ได้แก่ Chi-square Test

ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 267คนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 51.68 เพศชาย ร้อยละ 48.32 มีอายุ 14-19 ปี อายุเฉลี่ย 16.12 รายรับค่าใช้จ่ายจากบิดา/มารดาต่อเดือน มากกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 62.55ผู้ปกครองหลักมีอาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 35.2 รับจ้างทั่วไป ร้อยละ 25.3 ค่าขายส่วนตัว ร้อยละ 17.83ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n = 267)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	129	48.32
หญิง	138	51.48
อายุ		
น้อยกว่า 14ปี	54	20.22
4 – 19ปี	190	71.16
มากกว่า 20ปี	23	8.62
ค่าเฉลี่ย±ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน : 16.12±8.09		
อาชีพผู้ปกครอง		
เกษตรกรกรรม	140	52.43
รับจ้างทั่วไป	67	25.09
ค้าขายส่วนตัว	60	22.48
รายรับค่าใช้จ่ายจากบิดา/มารดาต่อเดือน		
น้อยกว่าเท่ากับ 5,000 บาท	100	37.45
มากกว่า 5,000 บาท	167	62.55

ความรู้ในการป้องกันการตั้งครรภ์

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการตั้งครรภ์อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 56.92 รองลงมา มีความรู้อยู่ในระดับสูง ร้อยละ 26.96 และมีความรู้อยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 16.12 โดยที่นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการตั้งครรภ์ระดับสูง สามลำดับแรก คือ การกินยาคุมกำเนิดหรือใส่ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 80.20 ถุงยางอนามัยเป็นการคุมกำเนิดที่สามารถป้องกันการตั้งครรภ์และป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ร้อยละ 80.58 และข้อดีของยาเม็ดคุมกำเนิดคือมีประสิทธิภาพการคุมกำเนิดสูง ร้อยละ 70.25 ตามลำดับ

นักเรียนที่มีความรู้เกี่ยวกับการตั้งครรภ์ ระดับต่ำ สามลำดับแรก คือ ยาคุมฉุกเฉินป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 20.58 ยาเม็ดคุมกำเนิดฉุกเฉินที่จะช่วยลดโอกาสเกิดการตั้งครรภ์ได้มากที่สุดควรกินเมื่อหลังมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 21.68 และเมื่อกินยาเม็ดคุมกำเนิดติดต่อกันเป็นระยะเวลาสั้นจะเกิดผลเสียต่อร่างกาย ร้อยละ 22.43 ตามลำดับ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการตั้งครรภ์ของนักเรียนมัธยม

ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการตั้งครรภ์	จำนวน (n = 267)	ร้อยละ
ความรู้ระดับสูง	72	26.96
ความรู้ระดับปานกลาง	152	56.92
ความรู้ระดับต่ำ	43	16.12

ทัศนคติในการป้องกันการตั้งครรภ์

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติเกี่ยวกับการป้องกันการตั้งครรภ์อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 55.43 รองลงมามีทัศนคติอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 25.46 และมีทัศนคติอยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 19.11 โดยที่นักเรียนมีทัศนคติเกี่ยวกับการป้องกันการตั้งครรภ์ระดับสูง สามลำดับแรก คือ หญิงควรรักนวลสงวนตัวชายควรให้เกียรติฝ่ายหญิง ร้อยละ 74.25 การคุมกำเนิดที่ดีควรป้องกันการตั้งครรภ์และป้องกันโรคได้ด้วย ร้อยละ 73.54 คู่สมรสควรมีการวางแผนกำหนดจำนวนบุตรในครอบครัวของตนให้เหมาะสม ร้อยละ 70.12 ตามลำดับ

นักเรียนที่มีทัศนคติในการป้องกัน ระดับต่ำ สามลำดับแรก คือ การคุมกำเนิดสามารถใช้ได้เฉพาะหญิงที่แต่งงานแล้วเท่านั้น ร้อยละ 15.94 การมีเพศสัมพันธ์กับคนรักไม่จำเป็นต้องมีการคุมกำเนิด ร้อยละ 20.58 และการคุมกำเนิดทำให้อารมณ์ทางเพศลดลง ร้อยละ 23.19 ตามลำดับ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ระดับทัศนคติในการป้องกันการตั้งครรภ์ของนักเรียนมัธยม

ทัศนคติในการป้องกันการตั้งครรภ์	จำนวน (n = 267)	ร้อยละ
ทัศนคติระดับดี	68	25.46
ทัศนคติระดับปานกลาง	148	55.43
ทัศนคติระดับไม่ดี	51	19.11

พฤติกรรมในการป้องกันการตั้งครรภ์

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมในการป้องกันการตั้งครรภ์อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 63.67 รองลงมามีพฤติกรรมอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 21.34 และมีพฤติกรรมอยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 14.99 โดยที่นักเรียนมีพฤติกรรมในการป้องกันการตั้งครรภ์ระดับสูง สามลำดับแรก คือ การหลีกเลี่ยงการเที่ยวสถานเริงรมย์หรือสถานการณ่การเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 75.25 ด้านการไม่ดูสื่อกระตุ้นและยั่วยุทางอารมณ์เพศ ร้อยละ 74.19 และการหลีกเลี่ยงการอยู่ลำพังสองต่อสองกับเพศตรงข้าม ร้อยละ 71.12 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ระดับพฤติกรรมในการป้องกันการตั้งครรภ์

พฤติกรรมในการป้องกันการตั้งครรภ์	จำนวน (n =267)	ร้อยละ
พฤติกรรมระดับสูง	57	21.34
พฤติกรรมระดับปานกลาง	170	63.67
พฤติกรรมระดับต่ำ	40	14.99

อภิปรายผล

พฤติกรรมในการป้องกันการตั้งครรภ์ในนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนกวางโจนศึกษา ตำบลกวางโจน อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดชัยภูมิอยู่ในระดับปานกลาง

ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการตั้งครรภ์ซึ่งนักเรียนแต่ละคนมีพื้นฐานความรู้เรื่องเพศที่แตกต่างจากสถานบันการศึกษาเดิมก่อนที่จะเข้ามาศึกษาที่สถาบันการศึกษาแห่งนี้และนักเรียนในวัยนี้ถือว่าอยู่ในช่วงวัยรุ่นจึงมีความอยากรู้อยากเห็นในเรื่องเพศในขณะเดียวกันปัจจุบันเทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูลมีความหลากหลายและทันสมัยสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้ง่ายทำให้นักเรียนสืบค้นหาข้อมูลจากแหล่งดังกล่าวมากกว่าการให้ความสำคัญเรื่องเพศในชั้นเรียนทำให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการตั้งครรภ์ ระดับปานกลางซึ่งสอดคล้องกับเพียรศรี นามไพร(2560) ที่ศึกษาความรู้และเจตคติในการป้องกันการตั้งครรภ์ในนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนจันทร์เบกษาอนุสรณ์ ตำบลเกษตรวิสัย อำเภอกเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ความรู้ในการป้องกันการตั้งครรภ์อยู่ในระดับปานกลาง

ทัศนคติในการป้องกันการตั้งครรภ์ในนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนกวางโจนศึกษา ตำบลกวางโจน อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดชัยภูมิ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่าในปัจจุบันสภาพแวดล้อมได้เปลี่ยนแปลงสู่ยุคโลกไร้พรมแดนที่การสื่อสารมีบทบาทสำคัญในการดำเนินชีวิตและสามารถเข้าถึงได้ง่าย ทำให้นักเรียนมีความใกล้ชิดเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารต่างๆที่มีอยู่รอบตัวเพิ่มมากขึ้น เช่น ธุรกิจการค้าต่างๆที่ใช้สื่อและเทคโนโลยีใหม่ๆ ซึ่งพบเห็นได้จากการ์ตูน ทีวี วิทยุ โฆษณา โทรศัพท์ มือถือ คลิปวิดีโอ วีซีดี และโดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้นเกี่ยวกับเรื่องเพศที่ไม่เหมาะสมทำให้มีส่วนร่วมในการกระตุ้นชักจูงหรือมีอิทธิพลต่อเจตคติและความเชื่อในเรื่องเพศที่ไม่สร้างสรรค์หรือไม่ถูกต้องจึงอาจส่งผลทำให้นักเรียนมีเจตคติอยู่ในระดับปานกลางซึ่งสอดคล้องกับเพียรศรี นามไพร(2560) ที่ศึกษาความรู้และเจตคติในการป้องกันการตั้งครรภ์ในนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนจันทร์เบกษาอนุสรณ์ ตำบลเกษตรวิสัย อำเภอกเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ทัศนคติในการป้องกันการตั้งครรภ์อยู่ในระดับปานกลาง

พฤติกรรมในการป้องกันการตั้งครรภ์ในนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนกวางโจนศึกษา ตำบลกวางโจน อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดชัยภูมิ อยู่ในระดับปานกลางซึ่งผลวิจัยแตกต่างกับกุสุมา มีศิลป์(2559) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการป้องกันการตั้งครรภ์ของนักศึกษาระดับประกาศนียบ

บัตรวิชาชีพในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า พฤติกรรมการป้องกันการตั้งครรภ์ของนักศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. การแก้ไขปัญหาการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นต้องอาศัยความร่วมมือกันในการให้คำแนะนำและความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่วัยรุ่นโดยเน้นการแก้ปัญหาพร้อมกันแบบมีส่วนร่วมระหว่างนักเรียนผู้ปกครองครูเจ้าหน้าที่ด้านสุขภาพและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2. จัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและการป้องกันการตั้งครรภ์ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีความรู้ที่ถูกต้องในเรื่องปัญหาทางเพศศึกษาที่ควรรู้สร้างเสริมให้รู้จักคิดและปฏิบัติเพื่อให้ตนเองรอดพ้นจากสถานการณ์เสี่ยงทางเพศ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกวิธีการคุมกำเนิดในนักเรียนมัธยมศึกษาเพื่อวิเคราะห์และให้ความรู้เรื่องการเลือกใช้วิธีการคุมกำเนิดให้ถูกต้องเหมาะสม
2. ควรมีการศึกษาเจตคติเกี่ยวกับการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดและถุงยางอนามัยในนักเรียนเพื่อวิเคราะห์และปรับเปลี่ยนเจตคติให้เป็นไปในทางที่ถูกต้องเหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

- กุสุมา มีศิลป์.(2559).ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการตั้งครรภ์ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ. **วารสารวิจัย มทร. กรุงเทพ.8(1)**
- เพียรศรีนามไพโร.(2560).ความรู้และเจตคติในการป้องกันการตั้งครรภ์ในนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนจันทบุษยกษาอนุสรณ์ตำบลเกษตรวิสัยอำเภอเกษตรวิสัยจังหวัดร้อยเอ็ด. **วารสารโรงพยาบาล มหาสารคาม. 14(3) :67-75**
- วัลยา ธรรมพนิชวัฒน์.(2553). เพศศึกษาสำหรับวัยรุ่น ไทย. **วารสารสภาการพยาบาล.25 (4) : 5-9.**
- ศุภยนต์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.(2554). **สภาวะการมีบุตรของวัยรุ่นไทย.** กรุงเทพฯ.
- สร้อย อนุสรณ์ธีรกุลและสุนรนาท ขมมะณะรงค์.(2551). ปัจจัยทำนายการใช้บริการอนามัยการเจริญพันธุ์ของวัยรุ่นที่ไม่ได้วางแผนการตั้งครรภ์. **วารสารคณะพยาบาลศาสตร์.31(1) : 133-38**
- สุมาลัย นิธิสมบัติ. (2553). **การตั้งครรภ์ของมารดาวัยรุ่น.** มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- อรพินธ์ เจริญผล,บรรณานิการ.(2555). **การตั้งครรภ์ที่ไม่ต้องการในวิฤตติเวชปฏิบัติปริกำเนิด.** พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ. พี.เอ.ลีฟวิ่งการพิมพ์: 157-162